

Προπτυχιακή Εργασία

Ιωαννίδη Ζωή-Πηνελόπη

Η Ιδιωτική Ζωή των Δικαστών

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πραγμάτευση της ιδιωτικής ζωής των δικαστών, υπό το πρίσμα της συνταγματικής κατοχύρωσης του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή.

2. ΑΠΑΡΑΒΙΑΣΤΟ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Το δικαίωμα σεβασμού του ιδιωτικού βίου και το δικαίωμα εκφράσεως των στοχασμών είναι βασικά θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου που προστατεύονται από την Οικουμενική Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου (Άρθρα 12 και 14), στην Ευρωπαϊκή σύμβαση της Ρώμης του 1950 αλλά και στο Σύνταγμα του 1975. Η αναγνώριση των δικαιωμάτων αυτών, και η θεμελίωσή τους αποτελεί σημαντικό βήμα που κατακτήθηκε μετά από μακράιωνες αγώνες με την Γαλλική επανάσταση του 1789 αλλά και την Αμερικανική επανάσταση του 1776.

Πράγματι, αν ανατρέξουμε στις αρχαϊκές κοινότητες γρήγορα θα διαπιστώσουμε ότι η ιδιωτική ζωή του ατόμου και η σφαίρα του απορρήτου ήταν πολύ περιορισμένες. Τα μέλη της κοινότητας ήταν σε θέση να πληροφορηθούν τις πολιτικές πεποιθήσεις, τα φυσικά ή πνευματικά μειονεκτήματα του, την κατάσταση της υγείας του, την οικογενειακή, ακόμα και την ερωτική του ζωή, φαινόμενο που δεν έχει εκλείψει ακόμα και στις μέρες μας στις γεωργικές και μικροαστικές κυρίως κοινότητες .

Ο γνωστός Γάλλος κοινωνιολόγος Emile Durkheim, την εποχή ακόμα που κυριαρχούσε ως κύριο κοινωνιολογικό ρεύμα ο δομολειτουργισμός αναφέρει ότι το άτομο ήταν απορροφημένο από την κοινωνία και ακολουθούσε πιστά τις τάσεις της (impulsions). Με τον ρου της ιστορίας όμως τα πράγματα αλλάζουν. Αρχικά χαμένη (απορροφημένη) στους κόλπους της κοινωνικής μάζας, η προσωπικότητα του ατόμου απελευθερώνεται. Ο κύκλος της ατομικής ζωής , αρχικά λίγο σεβαστός, επεκτείνεται και γίνεται ένα προέχον αντικείμενο ηθικού σεβασμού. Η αξιοπρέπεια ολοένα αυξάνεται (va croissant). Αυτός είναι ένας νόμος που έχει αποδειχθεί και αποδεικνύεται συνεχώς με τον ρου της ιστορίας. Με άλλες λέξεις, κατά τον Durkheim, παρατηρείται στην ιστορία της ανθρωπότητας μια συνεχής προώθηση (emergence), μια συνεχής και βαθμιαία απελευθέρωση του ατόμου από τους περιορισμούς και τα στενά όρια του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Η ορθότητα της άποψης του Durkheim, την οποία ασπάζονται και πολλοί άλλοι κοινωνιολόγοι, επιβεβαιώνεται και από την παρατήρηση της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Η δυνατότητα αυτή της προστασίας της ιδιωτικής ζωής, της διαφυλάξεως της σφαίρας του απορρήτου αποτελεί ένα επίτευγμα των νεότερων χρόνων, του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού.

Αν και συχνά απειλούμενα από τις προόδους των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας το άτομο, ως ξεχωριστή οντότητα είναι πλέον σε θέση να εξασφαλίσει έναν πυρήνα ιδιωτικής ζωής, απαραβίαστο από την κριτική αλλά κάθε άλλη εξουσία που προσπαθεί να την υπονομεύσει.

Από την άλλη πλευρά, παράλληλα με την προστασία του ιδιωτικού βίου , το σύγχρονο δίκαιο έχει λάβει σημαντικά μέτρα για την προστασία του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης των στοχασμών και της ελευθερίας του τύπου, ο οποίος πολύ συχνά χαρακτηρίζεται ως η τέταρτη εξουσία και αποτελεί συστατικό στοιχείο των σύγχρονων ζωτικών συμφερόντων. Έτσι υπό το πρίσμα αυτό και λαμβανόμενο υπόψη ότι η ελευθερία του τύπου είναι ρητά συνταγματικά κατοχυρωμένη, υπάρχουν δυο θεμελιώδη δικαιώματα που αφορούν στην προσωπικότητα του ατόμου και τα οποία ορισμένες φορές έρχονται σε σύγκρουση μεταξύ τους. Το ερώτημα που καλείται κάθε φορά, λοιπόν, ο εφαρμοστής του δικαίου να επιλύσει είναι ο συνδυασμός τους , στα πλαίσια μιας βελτίωσης συνεχούς

πρακτικής εναρμόνισης.

Με τις παρατηρήσεις αυτές λοιπόν, πρέπει καταρχήν να εξετασθεί η έννοια και το ακριβές περιεχόμενο του όρου 'ιδιωτικός βίος'. Στο θέμα αυτό έχουν καταβληθεί πολλές προσπάθειες, που δεν έχουν όμως καταλήξει σε έναν ορισμό του όρου γενικά αποδεκτό. Αξιοσημείωτο είναι ότι ο πρώτος ορισμός δόθηκε πριν 100 χρόνια περίπου από τον αμερικάνο δικαστή Thomas Cooley ο οποίος στο σύγγραμμά του «περι αδικημάτων» τόνισε το δικαίωμα κάθε ατόμου σε πλήρη ασυλία, δηλαδή το δικαίωμα να μην ενοχλείται από τους άλλους και να αφήνεται μόνος στην ηρεμία του (a right of complete immunity ; to be let alone). Το δικαίωμα αυτό που αποτελεί τον πυρήνα του ιδιωτικού βίου ,ως έννοια αποκαλείται «δικαίωμα στην μόνωση» (droit a la solitude) ή στην 'αυτοσυγκέντρωση'. Από την εποχή του Cooley το δικαίωμα απέκτησε ισχυρότερες βάσεις, θεμελιώθηκε, στην Αμερικανική αλλά και στην παγκόσμια νομολογία γενικότερα.

Έτσι το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει εκτός από την προστασία της μονώσεως και της ψυχικής ηρεμίας του ατόμου, και πολλές άλλες ειδικότερες εκφάνσεις, κυριότερες από τις οποίες είναι οι εξής.

(α) Ελευθερία θρησκευτικής συνείδησης και της επιλογής από τους γονείς της θρησκευτικής αγωγής των παιδιών τους .

(β) Την προσωπική ελευθερία και αυτονομία για την λήψη αποφάσεων σε σοβαρά ζητήματα

(γ) Την ελευθερία και προστασία του απορρήτου των πολιτικών πεποιθήσεων των υποψηφίων για κατάληψη μιας θέσης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα

(ε) Την ελευθερία και το απόρρητο των τηλεπικοινωνιών.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το ανώτατο Δικαστήριο των Η.Π.Α στηριζόμενο στις αρχές της ελευθερίας, χαρακτήρισε αντισυνταγματικούς τους νόμους δυο πολιτειών (του Τέξας και της Γεωργίας) που τιμωρούσαν την έκτρωση , καθώς και έναν νόμο της πολιτείας της Νέας Υόρκης που απαγόρευε την χρήση αντισυλληπτικών μέσων σε άτομα της ηλικίας κάτω των 16 ετών.

Όσον αφορά τον ακριβή ορισμό του περιεχομένου του ιδιωτικού βίου έχουν γίνει πολλές προτάσεις.

Έτσι πολλοί συγγραφείς όπως ο Hub Mann και ο Schumacher πρότειναν έναν θετικό ορισμό του ιδιωτικού βίου, άλλοι συγγραφείς επιχειρούν έναν αρνητικό ορισμό -δηλαδή περιγράφουν τι δεν αποτελεί περιεχόμενο του ιδιωτικού βίου- και άλλοι επιχειρούν μια περιπτωσιολογική απαρίθμηση των θεμάτων που ανήκουν στον ιδιωτικό βίο.

Ένας αρκετά ακριβής ως προς το περιεχόμενο ορισμός του περιεχομένου του ιδιωτικού βίου είναι αυτός που εξαιρεί το κοινωνιολογικό στοιχείο και το πρότυπο του λογικού ανθρώπου που διακατέχεται από τις επικρατούσες στην κοινωνία αντιλήψεις και την αρχή των θεμιτών αναγκών της κοινότητας για πληροφόρηση. Ο ορισμός έχει ως εξής. 'Ιδιωτικός βίος (privacy) είναι η περιοχή εκείνη της ζωής του ατόμου στην οποία σε κάθε δεδομένη περίπτωση ένας λογικός άνθρωπος (reasonable man), με επίγνωση των θεμιτών αναγκών της κοινότητας, θα θεωρούσε άδικο να εισβάλλει. Ο ορισμός αυτός προτάθηκε το 1967 από την Βρετανική αντιπροσωπεία, στην συνέλευση των Βορείων Κρατών για το δικαίωμα ιδιωτικού βίου .

Μέσα στον ευρύτερο, ωστόσο, κύκλο των θεμάτων του ιδιωτικού βίου διακρίνουμε μια στενότερη περιοχή που αποκαλείται σφαίρα του απορρήτου και προσδιορίζεται από τον συνδυασμό υποκειμενικού και αντικειμενικού κριτηρίου.

Βάσει του αντικειμενικού κριτηρίου (δηλαδή των επικρατούσων κοινωνικών αντιλήψεων) αναγνωρίζεται σε κάθε κοινωνία ένας γενικά παραδεκτός πυρήνας θεμάτων, τα οποία κάθε άτομο, ανεξάρτητα από το επάγγελμα ή την κοινωνική του θέση, δικαιούται να κρατήσει μυστικά, ένας πυρήνας στον οποίο δεν επιτρέπεται να εισχωρήσουν άλλοι. Στον πυρήνα αυτό του απορρήτου ανήκουν, για παράδειγμα, η ερωτική ζωή, τα κρυφά σωματικά ελαττώματα, οι ενδοοικογενειακές έριδες και τα λοιπά. Βάσει δε του υποκειμενικού κριτηρίου (δηλαδή της βούλησης του ενδιαφερομένου) ο πυρήνας αυτός της σφαίρας του απορρήτου είναι δυνατόν είτε να μειωθεί, είτε να διευρυνθεί. Διεύρυνση υπάρχει όταν ο ενδιαφερόμενος καλύπτει με το πέπλο του απορρήτου θέματα μεικτής φύσεως δημοσίου και ιδιωτικού βίου. Μείωση (ή περιορισμός) της σφαίρας του απορρήτου υπάρχει, όταν ο ενδιαφερόμενος παραδίδει στην δημοσιότητα γεγονότα που κατά τις επικρατούσες ηθικές αντιλήψεις πρέπει να κρατούνται μυστικά (για παράδειγμα ένας ηθοποιός αποκαλύπτει λεπτομέρειες της ερωτικής του ζωής). Αυτή η διεύρυνση είναι θεμιτή στο μέτρο που δεν θίγει το δημόσιον (συμφέρον) και δεν προσβάλλει τα χρηστά ήθη και την προσωπικότητα των τρίτων (και ιδίως της σφαίρας του απορρήτου ή της υπολήψεώς του).

3.ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ιδιαίτερα οξυμένο όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής γενικότερα εμφανίζεται στα δημόσια πρόσωπα, υποκατηγορία των οποίων αποτελούν οι δικαστές. Ως «δημόσια πρόσωπα» θεωρούνται τα πρόσωπα στα οποία έχει αποδοθεί δημόσια εξουσία αλλά και τα επονομαζόμενα πρόσωπα απόλυτης επικαιρότητας ήτοι τα πρόσωπα που κατέχουν μια ιδιαίτερη θέση στην κοινωνία, διατηρώντας ισχύ και ασκώντας επιρροή στα κοινωνικά δρώμενα, όπως είναι οι πολιτικοί, οι καλλιτέχνες ή οι αθλητές. Για τα πρόσωπα αυτά, λέγεται ότι συνειδητά βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ή αποδέχονται ένα τέτοιο ενδεχόμενο, ενώ παράλληλα θεμιτό είναι το ενδιαφέρον του κοινωνικού συνόλου να πληροφορηθεί λεπτομέρειες της ιδιωτικής τους ζωής. Όπως, δε, χαρακτηριστικά παρατηρείται όσο υψηλότερη θέση κατέχουν στον δημόσιο βίο τα πρόσωπα απόλυτης επικαιρότητας τόσο πιο περιορισμένη είναι η σφαίρα του απορρήτου του, τόσο περισσότερο είναι υποχρεωμένα να ανέχονται προσβολές της ιδιωτικής τους ζωής. Οι δικαστές κατέχουν μια υψηλή θέση στην κοινωνία λόγω του λειτουργήματός τους, που τους καθιστά κύριους εκφραστές της δικαιοσύνης και εκτεθειμένους στο λαό, ο οποίος περιμένει από τους τελευταίους την δικαίωση προσωπικών τους υποθέσεων, συνάπτοντας εκ των πραγμάτων, μια ιδιαίτερη, προσωπική σχέση μαζί τους.

Βεβαίως, το ενδιαφέρον αυτό του κοινού δεν επιτρέπεται να εκτείνεται μέχρι το σημείο να λαμβάνει γνώση απόκρυφων λεπτομερειών της ιδιωτικής ζωής του και συνεπώς η δημοσιογραφική έρευνα δεν μπορεί να εκτείνεται στην δημοσιοποίηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων όπως για παράδειγμα αυτών που αφορούν τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, την ερωτική του ζωή, τυχόν ποινικές καταδίκες του και τα λοιπά. Σχετικά πρέπει να αναφερθεί η από 26.1.00 απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα έκρινε ότι η αξίωση ενημέρωσης φτάνει μέχρι το σημείο να απαιτεί να λαμβάνει γνώση ευαίσθητων δεδομένων η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή της αξίας του προσώπου.

Γενικά, είναι παραδεκτό, ότι δεν πρέπει να παραβιάζεται το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, αν και εφόσον κρίνεται ότι δεν είναι απαραίτητο για την διαφύλαξη άλλου αγαθού και, εν προκειμένω, του δικαιώματος της ελευθερίας του τύπου, το οποίο θα εκτιμάται ελεύθερα με βάση τα εκάστοτε δεδομένα αν πρέπει να επικρατήσει ή όχι. Επίσης, η υποχρέωση χορήγησης άδειας από την Αρχή για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, εγείρει ένα ζήτημα αντισυνταγματικότητας και τούτο, καθόσον με τον τρόπο αυτό καθιερώνεται εμμέσως μια προληπτική απαγόρευση η οποία είναι αντισυνταγματική διότι προσκρούει στην συνταγματική απαγόρευση της λογοκρισίας και κάθε άλλου προληπτικού μέτρου (Άρθρο 14 παρ.2 εδ.2 Σ.)

Πράγματι, κατά τα τελευταία χρόνια ο τύπος και τα λοιπά μέσα ενημέρωσης πραγματοποίησαν σημαντικές προόδους και εξελίχθηκαν ραγδαία. Οι πρόοδοι αυτοί, σε συνδυασμό με το φαινόμενο της «ανόδου των μαζών» δηλαδή της εισδοχής στην κοινωνική ζωή μεγάλων μαζών του πληθυσμού που διακατέχονται από μια έντονη περιέργεια για τον ιδιωτικό βίο των δημοσίων προσώπων, είχαν ως περαιτέρω συνέπειες, πρώτον την ενίσχυση της τάσεως ορισμένης μερίδας του τύπου να εκμεταλλευθεί την περιέργεια αυτή για κερδοσκοπικούς σκοπούς και, δεύτερον, την εμφάνιση νέων επαγγελματικών ομάδων (όπως οι ανταποκριτές των εφημερίδων και των ΜΜΕ) που έχουν ως βιοποριστικό έργο να παρακολουθούν την δημόσια, δηλαδή την φανερή πλευρά της ιδιωτικής ζωής(που προστατεύεται εξίσου από το Σύνταγμα όπως και η μυστική) αλλά και την μυστική ζωή τους ου εντάσσεται περισσότερο στην ιδιωτική ζωή υπό την στενή έννοια του όρου και να προσφέρουν στο κοινό όλες τις λεπτομέρειες που ικανοποιούν την περιέργειά του. Από την απειλή αυτή δεν θα ήταν δυνατόν να ξεφύγει και η κατηγορία των δικαστών, των οποίων όχι λίγες φορές, η ιδιωτική ζωή έχει βρεθεί στο στόχαστρο των ΜΜΕ και των ανάλογων εντύπων. Και βέβαια, λόγω της υψηλής μόρφωσης, του κύρους αλλά και του σημαντικότητας λειτουργήματος που έχουν κληθεί να επιτελέσουν, η ιδιωτική τους ζωή οφείλει να μην προκαλεί την δημόσια αιδώ, αλλά αντιθέτως, μέσα στα πλαίσια του ανθρωπίνου παράγοντα να διακρίνεται για την ταπεινότητα και την διακριτικότητα. Η στάση τους αυτή απέναντι στην δημόσια ζωή, που κρίνεται μάλλον ως ηθική και όχι νομική επιταγή, ενισχύεται και από τον νομικό παράγοντα υπό την μορφή του πειθαρχικού συμβουλίου. Σ' αυτό οφείλουν οι δικαστικοί λειτουργοί να λογοδοτήσουν για τις ενέργειες που έρχονται σε αντίθεση με το λειτουργήμα τους και την θέση τους σε μια ευνομούμενη και δημοκρατική κοινωνία.2

Λόγω μάλιστα της ταχύτητας εξάπλωσης των πληροφοριών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης το καθήκον διακριτικότητας και των περιορισμένων δημοσίων εμφανίσεων από τους δικαστικούς λειτουργούς κρίνεται επιτακτικότερη. Η δικαιοδοτική λειτουργία είναι μια ύψιστη κρατική λειτουργία των οποίων οι φορείς οφείλουν να έχουν υψηλή συναίσθηση του καθήκοντός τους.

Συμπερασματικά μπορεί να λεχθεί ,ότι η πληροφόρηση του κοινωνικού συνόλου για την ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων ή ειδικότερα των δικαστών είναι αντικειμενικά θεμιτή όταν εξυπηρετεί τους ακόλουθους σκοπούς.

(α) την παροχή βιογραφικών στοιχείων χρησίμων για επιστημονικούς ή μορφωτικούς σκοπούς για παράδειγμα, μιας ιστορικής ή εγκληματολογικής μελέτης.

(β) την παροχή στοιχείων για την ιδιωτική ζωή προσώπων που διαδραματίζουν έναν γενικά ενδιαφέροντα ρόλο στην κοινωνική ζωή ή ειδικότερα στοιχείων που παρέχουν στην κοινωνία δυνατότητα να σχηματίσει μια σαφή γνώμη για την προσωπικότητα, τις ικανότητες και τις συνήθειες των προσώπων αυτών.

(γ) την παροχή πληροφοριών χρησίμων για τον κοινωνικό έλεγχο που η κοινωνία δικαιούται να ασκεί κατά τις παραδεκτές αντιλήψεις στην ιδιωτική ζωή των μελών της.

(δ) την ενημέρωση του κοινού για την εικόνα και την ιδιωτική ζωή των εγκληματιών ή άλλων ατόμων που είναι επικίνδυνα.

(ε) Τέλος, από τον συνδυασμό των ίδιων κριτηρίων ,δηλαδή του γενικού συμφέροντος και των επικρατουσών ηθικών αντιλήψεων συνάγεται, όχι μόνο τότε η δημοσίευση στον τύπο εικόνων η πληροφοριών για την ιδιωτική ζωή είναι θεμιτή αλλά και το τότε είναι αθέμιτη και απαγορευμένη ,πράγμα που συμβαίνει όταν η δημοσίευση αυτή δεν εξυπηρετεί μια εύλογη ανάγκη του κοινού για πληροφόρηση , αλλά αποβλέπει στην σκανδαλοθηρία, τους εκβιασμούς, στην διαφήμιση ή άλλους ιδιοτελείς σκοπούς.

Βέβαια η συλλογική προβληματική του ζητήματος είναι πολύ μεγάλη και ακανθώδης και εμφανίζει πολλές πτυχές. Πάντως, πέρα από κάθε μερικότερη σχέση στην οποία εκ των πραγμάτων περιορίζεται η ιδιωτική ζωή είναι αναφαίρετο συνταγματικό δικαίωμα το οποίο βρίσκεται κάτω από το προστατευτικό και διασφαλιστικό μανδύα του κράτους .

4.ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΟΛΗ

Η ιδιωτική ζωή(ή ιδιωτικός βίος) αντιπαρατάσσεται στην «δημόσια ζωή» (ή δημόσιο βίο) δηλαδή στην κοινωνική ή επαγγελματική ζωή στο βαθμό που περιλαμβάνει τις σχέσεις του ατόμου με άτομο με ανοιχτό κατ αρχήν κύκλο προσώπων (π.χ. πελάτες) ή αποσκοπεί να επηρεάσει τα «κοινά» ή «δημόσια πράγματα». Ιδιωτική ζωή, αντιθέτως, είναι εκείνη που περιορίζεται στο ίδιο το άτομο , την οικογένειά του και τον στενό κύκλο των φίλων και γνωστών του.

Επίσης, η ιδιωτική ζωή αντιπαραβάλλεται και με την οικογενειακή ζωή. Ιδιωτική ζωή είναι η ατομική ζωή, η ζωή δηλαδή του ατόμου καθ εαυτό σε σύγκριση με την ζωή του ατόμου ως μέλους οικογένειας.

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή καθώς και η απορρέουσα από αυτόν ψυχική ηρεμία και γαλήνη προστατεύονται. Κατά το άρθρο 9 παρ1 εδ2 του Συντάγματος «η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστος». Η νέα αυτή συνταγματική διάταξη καλύπτει όλες τις πλευρές της ιδιωτικής σφαίρας εκτός από το άσυλο της κατοικίας και την ελευθερία της επικοινωνίας αφενός και της θρησκευτικής συνειδήσεως αφετέρου που κατοχυρώνονται από ειδικές διατάξεις.

Συνταγματικά κατοχυρώνεται και το ειδικότερο δικαίωμα της προστασίας προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9 Α Συντάγματος). Πρέπει να επισημανθεί ότι η προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων δεν κατοχυρώνεται ρητά στο κείμενο του ελληνικού Συντάγματος ,όπως συμβαίνει σε άλλα Συντάγματα, όπως το Πορτογαλικό.

Η διακήρυξη του απαραβίαστου της ιδιωτικής ζωής σημαίνει ότι στην ζωή κάθε ανθρώπου υπάρχει ένας πυρήνας στον οποίο κυριαρχεί αυτός μόνος και στον οποίο δεν μπορεί να διεισδύσει το κράτος. Όρια και περιεχόμενο της ιδιωτικής ζωής καθορίζει καταρχήν μόνο του κάθε άτομο. Η διακήρυξη του απαραβίαστου της ιδιωτικής ζωής σημαίνει δηλαδή την απαγόρευση της δημοσιοποίησής της του ατόμου.

Απαγορεύεται , επομένως κάθε κρατική παρέμβαση που αποσκοπεί η εν πάση περιπτώσει επιφέρει τις εξής ιδίως καταστάσεις ή συνέπειες

Α. αναγκαστική συμβίωση ή συστέγαση

Β. αναγκαστική διαμόρφωση της ιδιωτικής ζωής

Γ. οπτική ή ακουστική παρακολούθηση ή καταγραφή με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο της ιδιωτικής ζωής

Ε. χρήση μεθόδων ή συσκευών (για παράδειγμα ανιχνευτών ψεύδους-lie detectors) που εκβιάζουν την αποκάλυψη, παρά την θέληση του ατόμου, στοιχείων της ιδιωτικής του ζωής. Δεν απαγορεύεται, όμως, η νομική χρήση των αναγνωρισμένων ανακριτικών μεθόδων.

Το άρθρο 9 του Συντάγματος δεν προβλέπει κανένα περιορισμό του απαραβίαστου της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, παρά μόνο του ασύλου της κατοικίας.

Αντιθέτως, το άρθρο 19 του Συντάγματος που διακηρύσσει όχι απλώς το «απαρβίαστο» αλλά το «απολύτως απαρβίαστο» του απορρήτου της επικοινωνίας προβλέπει περιορισμούς υπέρ της δικαστικής αρχής.

Η ισχύς και των δυο διατάξεων μπορεί, όμως, να ανασταλεί εν όλο ή εν μέρει στο πλαίσιο του Άρθρου 48 του Συντάγματος.

Το δικαίωμα της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής συγκρούεται κυρίως με την ελευθερία του τύπου, με συνέπεια την ανάγκη να περιοριστεί ένα από τα δύο δικαιώματα. Το δικαίωμα της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής μπορεί να συγκρουστεί και με την συνταγματική αρχή της δημοσιότητας των δικαστικών συνεδριάσεων. Το Σύνταγμα δίνει καταρχήν προτεραιότητα στην δημοσιότητα αυτή, εξουσιοδοτώντας όμως συγχρόνως το δικαστήριο να κρίνει με απόφαση του «ότι η δημοσιότητα πρόκειται να είναι επιβλαβής στα χρηστά ήθη ή ότι συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής του διαδίκου. Στην περίπτωση των δικαστηρίων ανηλίκων επιτρέπει το Σύνταγμα τον γενικό(νομοθετικό) αποκλεισμό της δημοσιότητας.

Βέβαια, επειδή οι διατάξεις 9 και 9 Α του Συντάγματος είναι γενικές, σε ύψος και διατύπωση ορθό θα ήταν να χρησιμοποιηθεί ως ερμηνευτικό βοήθημα η ρήτρα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Πηγή αλλά και θεμελιώδης διάταξη που προστατεύει το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή αποτελεί και η καταστατική αρχή της έννομης τάξης του άρθρου 2§1 «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας».

Η διάταξη του άρθρου 2§1 ακολουθεί την αντίστοιχη διάταξη του ισχύοντος γερμανικού ομοσπονδιακού συντάγματος του 1949 το οποίο, ύστερα από την απαίσια πείρα της καταπατήσεως της ανθρώπινης προσωπικότητας από το εθνικοσοσιαλιστικό καθεστώς, ήταν το πρώτο που διακήρυξε γενικά το απαραβίαστο της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την υποχρέωση κάθε κρατικής εξουσίας να την σέβεται και να την προστατεύει. Στην έμφυτη ανθρώπινη αξιοπρέπεια είχε αναφερθεί ήδη λίγους μήνες πριν, το προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Η διάταξη του άρθρου 2 του Συντάγματος δεν είναι απλώς κατευθυντήρια, όπως υποστηρίζουν μερικοί συγγραφείς. Αντιθέτως πρόκειται για νομικά πλήρως δεσμευτική διάταξη, η οποία βέβαια, λόγω της γενικότητάς της εφαρμόζεται επικουρικά μόνο έναντι των ειδικών διατάξεων που κατοχυρώνουν τα διάφορα ατομικά δικαιώματα, στις περιπτώσεις δηλαδή που δεν καλύπτονται από τις ειδικές διατάξεις.

Επιπλέον, η διάταξη του άρθρου 2§1 περιέχει ερμηνευτικό κανόνα για τον εφαρμοστή του Συντάγματος, αλλά και όλου του δικαίου. Είναι η κορωνίδα της συνολικής έννομης τάξης, ο ακρογωνιαίος λίθος της δικαιοσύνης που εφαρμόζεται σε κάθε ειδική σχέση και θεσμό.

Η αξία του ανθρώπου, μερικότερη έκφανση της οποίας είναι το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή αποτελούν την υπέρτατη αξία σε μια φιλελεύθερη δημοκρατία. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας πρέπει να νοείται και να ερμηνεύεται υπό το φως του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, αλλιώς ανοίγει ο βραχύς και ολισθηρός δρόμος προς τον ολοκληρωτισμό.

Ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου παραμένει το ύστατο κριτήριο της πραγματικής δημοκρατίας.

Η πολιτεία κατά την ρητή διάταξη του άρθρου 2§1 υποχρεούται όχι μόνο να σέβεται αλλά και να προστατεύει την αξία του ανθρώπου όταν αυτή προσβάλλεται ή απειλείται από τους άλλους. Στην ανωτέρω υποχρέωση του κράτους, αντιστοιχεί δικαίωμα του ανθρώπου.

Η κατοχύρωση της αξίας του ανθρώπου είναι απαραβίαστη. Δεν υπόκειται σε κανένα περιορισμό και σε καμία επιφύλαξη νόμου, ούτε επιτρέπει εξαιρέσεις στο πλαίσιο ειδικών εξουσιαστικών σχέσεων. Η αξία του ανθρώπου αποτελεί το άκρο όριο οποιουδήποτε περιορισμού ατομικού δικαιώματος που επιτρέπει εκάστοτε το Σύνταγμα, είτε αυτό αναφέρεται στο περιεχόμενο είτε στους φορείς του δικαιώματος. Επομένως, η αναφορά στο θεμελιώδες αυτό άρθρο του συντάγματος κρίνεται επιτακτική, προκειμένου να κατασταθεί σαφές ότι τα υπόλοιπα-ίδιας τυπικής αλλά κατώτερης ουσιαστικής ισχύος- είναι υποκείμενα του άρθρου για την ανθρώπινη αξία. Βέβαια βάση της γενικής αρχής *lex specialis derogat lege generalis*, είναι απαγορευτική η εφαρμογή του γενικού κανόνα εις βάρος του

ειδικότερου. Κάτι τέτοιο άλλωστε θα καταργούσε αυτοδίκαια τα άρθρα του Συντάγματος που εξειδικεύουν τις καταστατικές αρχές της συνολικής έννομης τάξης. Επομένως, η διάταξη του άρθρου 2 έχει επικουρική εφαρμογή. Η ταυτόχρονη επίκλησή της μαζί με τις ειδικότερες συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 9, 9Α και 19 εγγυώνται με την ταυτόχρονη επίκληση από τον εφαρμοστή του δικαίου της ρήτηρας της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας την προστασία του ατόμου και των δημοσίων προσώπων από καθ είδους ιδιοτελών σκοπών παρεμβάσεων από την τέταρτη εξουσία, τα ΜΜΕ και τα αντίστοιχα έντυπα.

5.ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Ιδιαίτερη επίδραση στη διαμόρφωση της ιδιωτικής ζωής των δικαστών ασκούν μια σειρά από ιδιαίτερες ρυθμίσεις που συνδέονται με την άσκηση του λειτουργήματός τους. Έτσι η ισοβιότητα των δικαστικών λειτουργών, τα όρια ηλικίας καθώς και οι όροι άσκησης πειθαρχικής εξουσίας και παύσης τους αποτελούν ειδικούς παράγοντες που ασκούν επιρροή στην ιδιωτική ζωή τους. Προφανής άλλωστε είναι και η επίδραση των υπηρεσιακής κατάστασης αλλά και ειδικότερα των εξιδιασμένων αποδοχών που απολαμβάνουν οι δικαστές.

Με την προσωπική ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργών αφενός διασφαλίζεται η υπηρεσιακή τους κατάσταση από νομοθετικές, διοικητικές ή κοινωνικές παρεμβάσεις και αφετέρου απονέμεται ένα είδος ευρύτατης αυτοδιοικήσεως στο δικαστικό σώμα. Έτσι οι δικαστικοί λειτουργοί είναι, αν εξαιρέσουμε το λαό ως όργανο του κράτους, οι μόνοι φορείς οργανικής ιδιότητας που έχουν ισόβια υπηρεσία, κατά το άρθρο 88 του Συντάγματος. Δικαιολογητικός λόγος για την ισοβιότητα των δικαστικών λειτουργών αποτελεί η ανάγκη για «ορθή και ανεπηρέαστη απονομή της δικαιοσύνης». Ισοβιότητα σημαίνει διατήρηση των δικαστικών λειτουργών σε ενεργό υπηρεσία, ακόμα και αν μεταγενέστερα καταργηθεί το δικαστήριο στο οποίο είναι διορισμένοι ή η θέση που κατέχουν.

Η ισόβια δικαστική υπηρεσία τερματίζεται υποχρεωτικά όχι μόνο με το φυσιολογικό πέρας της ανθρωπίνης ζωής, αλλά και, πριν από αυτό, με την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας. Το όριο ηλικίας καθορίζεται από το 1952 συγκεκριμένα στο Σύνταγμα το ίδιο και διακρίνεται ανάλογα με τον κατεχόμενο βαθμό. Πάντως, και πριν από την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας είναι δυνατή όχι μόνο η παραίτηση το δικαστικού λειτουργού, αλλά και η οριστική παύση του είτε ως συνέπεια ποινικής καταδίκης είτε μετά από βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, νόσο, αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

Οι προσωπικές εγγυήσεις των δικαστικών λειτουργών ολοκληρώνονται με δύο πρόσθετα στοιχεία.

Πρώτον, το Σύνταγμα επιβάλλει διακρίνουσα μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών σε σύγκριση με τους δημοσίους υπαλλήλους. Έτσι ειδικοί νόμοι καθορίζουν «τα της βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως, ως και τα της εν γένει καταστάσεως αυτών». Θεσπίζεται, επίσης, ότι «αι αποδοχαι των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογοι προς το λειτούργημα αυτών». Δεν καθιερώνεται, όμως και δικαστικά επιδιώξιμη αξίωση των δικαστικών λειτουργών έναντι του κράτους για καταβολή ορισμένου ύψους αποδοχών, αφού η συνταγματική επιταγή, κατεξοχήν αόριστη (Άρθρο 88 Σ.) έχει ανάγκη νομοθετικής εξειδικεύσεως.

Δεύτερο και κυριότερο: Οι προαγωγές, οι τοποθετήσεις, οι μεταθέσεις, οι αποσπάσεις και οι μετατάξεις των δικαστικών λειτουργών ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται «μετα προηγούμενη απόφασιν ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου (Συντ.90). Το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης συγκροτείται αποκλειστικά από μέλη του Αρείου Πάγου που έχουν διπλή τουλάχιστον υπηρεσία σ αυτόν και κληρώνονται κάθε χρόνο.

Οι μεταβολές της υπηρεσιακής καταστάσεως των δικαστών στηρίζονται κυρίως στα στοιχεία και τις κρίσεις που προκύπτουν από την ετήσια επιθεώρησή τους. Έτσι η περιοδική επιθεώρηση των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους, των γραμματειών τους καθώς και των συναφών γραφείων αναγορεύεται σε πάγιο θεσμό του δικαστηριακού μας οργανισμού, που γνώρισε κατά τις τελευταίες δεκαετίες αλλεπάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Τέλος, ολόκληρη η πειθαρχική εξουσία πάνω στους δικαστικούς λειτουργούς ασκείται από

συλλογικά όργανα που αποτελούνται από τακτικούς δικαστές.

Στο πλαίσιο της πολιτικής δικαιοσύνης προβλέπονται ήδη τέσσερα είδη πειθαρχικών συμβουλίων.

Η διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων, που είναι μυστική, μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή όλων των πειθαρχικών ποινών, εκτός της οριστικής παύσεως, δηλαδή της έγγραφης επιπλήξεως, προστίμου από 1000 δρχ, ως τις αποδοχές των τριών μηνών και προσωρινής παύσεως από δεκαπέντε μέρες ως τρεις μήνες. Συγχρόνως ο νόμος καθορίζει συνοπτικά τα πειθαρχικά αδικήματα και αναλυτικά το «πειθαρχικό δικονομικό δίκαιο» των δικαστικών λειτουργών. Αρμόδιος προς άσκηση της πειθαρχικής δίωξης είναι πάντως ο Υπουργός Δικαιοσύνης και επιπλέον ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου για τους δικαστικούς λειτουργούς των εφετείων και οι εισαγγελείς των εφετών για τους δικαστικούς λειτουργούς των πρωτοδικείων καθώς και τους ειρηνοδίκες και τους πταισματοδίκες.

Συνολικά, οι ρυθμίσεις αυτές αποσκοπώντας στην καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης ασκούν σημαντική επιρροή και στη διαμόρφωση της ιδιωτικής ζωής των δικαστών.

Ειδικότερα προσφέρουν εγγυήσεις σταθερότητας και ασφάλειας στον δικαστικό λειτουργό ενώ επιδρούν σαφώς και στη κοινωνική παρουσία του ως ανεξάρτητου φορέα εξουσίας. Η υπηρεσιακή εξάρτηση του όμως και ο πειθαρχικός έλεγχος από συμβούλια συναδέλφων δικαστικών -έστω και ανωτέρων- δημιουργεί ορισμένες φορές την εντύπωση «κλειστού επαγγέλματος» ή ακόμα και ουσιαστικά ανέλεγκτης συντεχνίας. Το γεγονός αυτό οδηγεί με τη σειρά του σε καχυποψία των κοινωνιών και ολοένα μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την ιδιωτική ζωή των δικαστών με διάθεση ελέγχου της τελευταίας. Συνδέεται έτσι η θεσμική διάπλαση του δικαστικού λειτουργήματος με τις συνολικές επιδράσεις στην ιδιωτικότητα των οργάνων της.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Αν και ο προσδιορισμός της ακριβούς έννοιας της ιδιωτικής ζωής εμφανίζεται ιδιαίτερα δυσχερές, είναι γενικά αποδεκτό ότι η ζωή προστατεύεται όχι ως βιολογικό αγαθό αλλά ως κοινωνικό, δηλαδή ως μερικότερος χώρος, ως βιοτική περιοχή.

Στην έννοια της ιδιωτικής ζωής, είτε υπολαμβάνεται με τυπική είτε με την ουσιαστική-λειτουργική έννοια της διακρίνεται σε φανερή, μυστική και απόρρητη.

Φανερή είναι η ιδιωτική που δεν αποκρύπτεται από άλλους. Αντίθετα μυστική είναι η ιδιωτική ζωή που διεξάγεται σε χώρους και με τρόπους που επιδιώκουν την απόκρυψη τους από άλλους.

Απόρρητη είναι η προστατευόμενη μυστική ζωή.

Το Σύνταγμα μας προστατεύει την ιδιωτική σφαίρα του ατόμου, κατοχυρώνοντας το απαραβίαστο της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής στο άρθρο 9 παρ1 εδάφιο β. Όπως ορίζεται «η ιδιωτική ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστη». Από το «μητρικό δικαίωμα» της ιδιωτικής ζωής απορρέουν πολλά άλλα μερικότερα δικαιώματα και διατάξεις που προστατεύουν μερικότερες εκφάνσεις της, όπως του ασύλου της κατοικίας, του γάμου, της οικογένειας, του απορρήτου των ανταποκρίσεων και τα λοιπά.

Το περιεχόμενο της έννοιας της απαραβίαστου της ιδιωτικής ζωής ενέχει τρεις μερικότερες διαστάσεις:

1. Την ελευθερία που απορρέει από το απαραβίαστο
2. Την ελευθερία διαμόρφωσής της
3. Την ελευθερία αποκάλυψης-απόκρυψης στους άλλους.

Οι διαστάσεις του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής είναι:

1. Η αμυντική
2. Η διασφαλιστική
3. Η προστατευτική

Η ενέργεια του δικαιώματος στρέφεται κατά παντός (erga omnes). Η απόλυτη, αυτή, ενέργεια της αρχής του απαραβίαστου προκύπτει καθαρά από το άρθρο 25 παρ1 εδάφιο γ. Φορέας του αμυντικού δικαιώματος στον ιδιωτικό βίο είναι κάθε πρόσωπο.

Το προστατευτικόν περιεχόμενο περιλαμβάνει την υποχρέωση του κράτους να φροντίζει για το απαραβίαστο.

Άλλωστε, ο προερχόμενος από την ιδιωτική εξουσία κίνδυνος παρακολούθησης και κατασκόπευσης της ιδιωτικής ζωής είναι σήμερα πολύ μεγαλύτερος από τον προερχόμενο από την κρατική εξουσία.

Κρίσιμη, όπως σε κάθε περίπτωση σύγκρουσης ατομικών δικαιωμάτων είναι η πρακτική εναρμόνισή τους, ώστε να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό επίπεδο ικανοποίησης και των δυο.

Με βάση τα παραπάνω, γίνεται δεκτό, ότι η πληροφόρηση του κοινωνικού συνόλου για την ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων, που βρίσκονται ιδιαίτερα στο επίκεντρο της δημοσιότητας και ασκούν δημόσια εξουσία, όπως οι δικαστές, μέχρι του σημείου να μην παραβιάζεται το αμυντικό περιεχόμενο του δικαιώματος, να μην συρρικνώνεται δηλαδή παράνομα και δυσανάλογα με το δικαίωμα στην πληροφόρηση.

Βέβαια, η προβληματική του ζητήματος, δεν εξαντλείται στα παραπάνω, την στιγμή μάλιστα που και η ελευθερία της πληροφόρησης είναι επίσης συνταγματικά κατοχυρωμένη.

Επομένως η ιδιωτική σφαίρα και το απόρρητο περιορίζεται όχι μόνο μέσα στους θεσμούς αλλά έρχεται σε σύγκρουση και με άλλες συνταγματικές διατάξεις. Σε αυτήν τη περίπτωση, το ζήτημα επιλύεται με στάθμιση των συγκρουόμενων συμφερόντων με βάση ποιο αγαθό προσβάλλεται εντονότερα, ώστε να έχει ανάγκη προστασίας.

Οι δικαστές, πρόσωπα υψηλού κοινωνικού κύρους ενέχουν μια ιδιαίτερη θέση στην έννοια ιδιωτική ζωή.

Από την μια πλευρά, αναμένεται από αυτά να μην προκαλούν, να μην προσβάλλουν την δημόσια αιδώ κατά τρόπο που έρχεται σε φανερή αντίθεση με την θέση και τον δικαιοδοτικό τους ρόλο μέσα στην κοινωνία.

Η συμπεριφορά αυτή, δεν είναι απαραίτητο να χαρακτηρίζεται παράνομη, αλλά αρκεί να κρίνεται κατά αντικειμενικό τρόπο προκλητική, αντίθετη στα χρηστά ήθη.

Η επιταγή αυτή, κυρίως ηθική, έχει να κάνει κυρίως με το αίσθημα εμπιστοσύνης που τα πρόσωπα αυτά οφείλουν να εμπνέουν στους κοινωνούς του δικαίου που καταφεύγουν στην νομική τους εμπειρία και κατάρτιση για την επίλυση – ως έσχατη λύση- ζωτικών για αυτούς ζητημάτων μέσω της δικαστικής οδού.

Για τον λόγο αυτό η ιδιωτική τους ζωή, σε οποιαδήποτε έκφανση της και αν εκληφθεί, μυστική ή φανερή, προκαλεί το αυξημένο ενδιαφέρον των κοινωνιών ιδιαίτερα όταν πρόκειται για γεγονότα που μπορούν να θίξουν την εμπιστοσύνη αυτή και άρα τον προστατευτικό και συνάμα καθοριστικό ρόλο της πολιτείας απέναντι τους.

Βέβαια, αντίθετες προς το λειτουργήμα τους συμπεριφορές μπορούν να οδηγήσουν σε έκπτωση από το δικαστικό λειτουργήμα, μέσω της παραπομπής και της σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου. Παρά το γεγονός αυτό, το ρήγμα στην εμπιστοσύνη και το ρόλο της δικαιοσύνης στο κοινωνικό σύνολο μπορεί να καταστεί τόσο μεγάλο, ώστε να διαρκέσει αρκετά

Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να θεωρείται δεδομένο το αυξημένο ενδιαφέρον των κοινωνιών για την ιδιωτική ζωή των δικαστών, αφού, με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η άσκηση ελέγχου σε δημόσια πρόσωπα που βρίσκονται σε θέση εξουσίας.

Από την άλλη πλευρά, οι δικαστές ως δημόσια πρόσωπα, αλλά και ως φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων απολαμβάνουν την προστασία των άρθρων 9 και 19 κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η ιδιωτική ζωή τους να προστατεύεται, όσον αφορά έναν πυρήνα της, άσχετο προς την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την ανακόλουθη αυξημένη απάντηση πληροφόρησης.

Άλλωστε κατά το Σύνταγμα, καθένας έχει δικαίωμα και αντίστοιχη υποχρέωση από το κράτος να προστατεύει τις στιγμές της ιδιωτικής τους ζωής, φανερές ή μυστικές.

Πράγματι, δεν είναι λίγες οι φορές που η μυστικότητα κάλυπτε την παρανομία. Η «εν κρυπτώ» ζωή, δεν αποτελεί οπωσδήποτε και ιδιωτική ζωή. Η συνταγματική προστασία δεν αποτελεί άσυλο στην παρανομία. Ο συντακτικός νομοθέτης προστατεύει την νόμιμη ιδιωτική ζωή, που συνιστά ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας.

Έτσι, οποιαδήποτε παρανομία ή σκάνδαλο που πρέπει να γίνεται γνωστό έτσι ώστε οι πολίτες να γνωρίζουν γεγονότα που άμεσα τους αφορούν δεν περιλαμβάνεται στο κανονιστικό περιεχόμενο των συνταγματικών διατάξεων που προστατεύουν την ιδιωτική ζωή.

Συμπερασματικά, μπορεί να λεχθεί ότι τόσο το δικαίωμα πληροφόρησης, όσο και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, είναι θεμελιώδους σημασίας, όπου η ιδιωτικότητα αντιμετωπίζει νέους και μεγαλύτερους κινδύνους.

Όσον αφορά ειδικά τους δικαστικούς λειτουργούς, εδώ μια προσεκτική διαχείριση της προσωπικής ζωής τους κρίνεται απαραίτητη, καθόσον στο πρόσωπό τους, συνδυάζεται δημοσιότητα αλλά και υψηλό καθήκον. Από την άλλη, μέσω του Συντάγματος αλλά και του νόμου για την προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων προστατεύεται η ιδιωτική τους ζωή στο βαθμό που δεν αποκρύπτεται πίσω από τον μανδύα της νομιμότητας. Όπως σε κάθε περίπτωση σύγκρουσης συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων κανένα δεν μπορεί να αποκλείσει a priori την απόλαυση του άλλου. Η λύση βρίσκεται στην πρακτική εναρμόνιση των αντικρουόμενων διατάξεων, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο

επίπεδο προστασίας και των δύο, ενόψει της συγκεκριμένης κάθε φορά περίπτωσης.
Η αυξημένη έκθεση των δικαστικών λειτουργών στην δημοσιότητα, καθώς και η άσκηση από μέρους τους ενός σημαντικότερου τμήματος δημόσιας εξουσίας επεκτείνει σαφώς τα όρια της θεμιτής πληροφόρησης των πολιτών.
Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο πυρήνας της ιδιωτικής ζωής των δικαστών είναι, όπως και κάθε άλλου πολίτη, απαραβίαστος.
Κανένα δικαίωμα πληροφόρησης δεν μπορεί να δικαιολογήσει την εισβολή στους τομείς εκείνους της ιδιωτικότητας που άπτονται άμεσα με την προστασία της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και αφορούν την φύση του ανθρώπου ως έλλογου όντος δυνάμενου να ορίζει τα στενότερα τουλάχιστον όρια της κοινωνικής έκθεσής του.